

РЕЦЕНЗИЯ

от

доц. д-р Силвена Денчева Йорданова,

на

дисертационен труд на тема:

„Инструменти за въздействие върху социалния статус на населението в

Република Ливан“

по професионално направление 3.7. „Администрация и управление“,

докторска програма „Организация и управление извън сферата на

материалното производство”,

автор: Хани Джийн Мобайед

за присъждане на образователна и научна степен „доктор”

по научно направление 3.7 „Администрация и управление”,

научна специалност: „Организация и управление извън сферата на

материалното производство”

Настоящата рецензия е изготвена въз основа на решение на научно жури, определено със Заповед на Ректора на Варненски свободен университет „Черноризец Храбър“ № 274/ 02.05.2023 г. за защита на дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ на Хани Джийн Мобайед. Докторантът е депозирал всички изискуеми документи от ЗРАСРБ,

ППЗРАСРБ и Правилника на ВСУ относно процедурата за придобиване на ОНС „доктор“. Кандидатът е изпълнил планираните дейности за обучение в докторантура на самостоятелна подготовка, успешно е положил изпитите по индивидуалния учебен план, представил е дисертационен труд, автореферат, справка с приноси и публикации по темата на изследването. Докторантът е доказал, че притежава изискваните по чл. 36 (3) от ЗРАСРБ задълбочени теоретични знания по научната специалност и способности за провеждане на самостоятелни научни изследвания.

1. Оценка на съдържанието на дисертационния труд:

Предоставеният за рецензиране дисертационен труд е в обем от 233 страници и се състои от увод, изложение в три глави, заключение, списък с използвана литература и четири приложения. Съдържанието на всяка глава е разделено на отделни параграфи, като в края на всяка глава са направени конкретни констатации.

Проблемът, който е обект на анализ в дисертационния труд е значим и актуален, а именно социално-икономическите отношения, произтичащи от социалното разслоение и усилията за влияние върху социалния статус на бедните чрез микрофинансиране. В първата точка на първа глава е разгледана актуалността и значимостта на разглежданата проблематика след критичното представяне на обширен теоретичен обзор. Прави впечатление отлично дефинираните цели, задачи, предмет и обект на изследването от страна на докторанта. Докторантът е избрал подходящ инструментариум за провеждане на своето изследване. Много добре са дефинирани целите и задачите на дисертационния труд.

Първа глава фокусира вниманието на връзките между бедността, социалната система и социалната стратификация на обществото. Много добре са дискутирани и критично анализирани концепциите за бедността. Авторът много добре ни представя и как функционира една социална система, а също дискутира обстоятелствено и социалната стратификация и различните

политики за влияние върху ниския социален статус. Много добре са дефинирани и проблемните характеристики на домакинствата, които се определят като бедни.

Силна страна на дисертационния труд е аналитичния подход и приложеното критично мислене при представянето на теоретичната дискусия за социалната стратификация на обществото от страна автора.

Втора глава е посветена на ретроспективния анализ на политическата, социалната и икономическата среда на Ливан и неравенството в Ливан са резултат от различни проблеми, като например дългата история на политически сътресения и социално-икономическа нестабилност на развитието, Много добре са изведени от страна на докторанта и възможности за влияние върху социалния статус на бедните домакинства.

Силна страна на дисертационния труд е предложената авторска интерпретация и пояснение на терминологията в областта на микрофинансирането с което се дообогатява научното познание.

В трета глава е предложена методология за оценка на въздействието на програмите за микрофинансиране върху бедността, както и е осъществена оценка на социална и икономическа среда за развитие на населението в Ел Мина – Триполи. Проведена и оценка на влиянието на програмите за микрофинансиране върху намаляването на бедността в Триполи – град Ел Мина. Представена е собствена авторска дефиниция за микрофинансирането като „набор от финансови услуги, предоставяни на бедни домакинства, които са изключени от официалните търговски банкови услуги с цел подобряване на социалния им статус“ с което се допълва теорията налична до момента. Отличен анализ е направен и проверка на изследователските хипотези в трета глава. Като резултат, авторът препоръчва програмите за микрофинансиране да бъдат интегрирани в социално-икономическата система, за да намалят бедността в Ливан. Съществена положителна страна на дисертационния труд е представената авторова методология за оценка на въздействието на

програмите за микрофинансиране върху бедността, както и представената концептуална рамка за изследване на приложимостта на микрофинансирането в Ливан чрез проучване с въпросник в Ел Мина, Триполи и последващ анализ на влиянието на микрофинансирането. Авторът използва правилният инструментариум за анализ на причините за различията в социалния статус на бедните домакинства, както и причините, довели до бедност. В същото време са дискутирани и различни инструменти, които могат да допринесат за намаляване на бедността.

2. Научни и научно-приложни приноси на дисертационния труд.

В дисертационният труд могат да се обособят следните научно-приложни приноси:

1. Авторска интерпретация и допълнения на теорията и наличната до момента терминологията, касаеща социалната стратификация и социалното развитие.
2. Авторска методология за оценка на въздействието на програмите за микрофинансиране върху бедността.
3. Нова авторска концептуална рамка за подобряване на влиянието на микрофинансирането върху социалния статус на бедните домакинства в Ливанската република въз основа на подхода на автора за идентифициране на три независими променливи, влияещи върху изпълнението и прилагането на микрофинансовите програми.
4. Осъществена е подробен анализ както на факторите, така и на съвременните проблеми на бедността. По този начин е обоснована отлично от странана автора възможността микрофинансирането да се превърне в начин за решение на проблемите на бедните домакинства в Ливан.

5. Отлична аргументация по отношение как авторската методология може да бъде приложена и за други страни, след анализ на спецификата на средата там, което прави практик-приложна разработената авторска методология.

3. Оценка на публикациите по дисертацията.

Представени са 3 публикации по темата на дисертацията, които са публикувани в издания на ВСУ. Прави впечатление стилът на който са написани, че е висок академичен. Публикациите са в области на микрофинансирането. В една от публикациите не само е извършен анализ на настоящото състояние на Ливан, но са и предложени стратегии за оцеляването.

4. Оценка на автореферата

Автореферата е в обем на 50 страници. Структурата на автореферата напълно покрива съдържанието и обхвата на дисертационния труд. Добре е разработен в структурно отношение, като представя накратко всички части, както и изводите от всяка глава. Автореферата напълно отразява разработеният дисертационен труд. В него се обобщава и методиката на научното изследване и самите резултати, постигнати. Много добре са синтезирани научните и научно-приложни приноси, разработени от страна на докторанта. Представени са и самите публикации в края.

5. Становище относно наличието на плагиатство

Няма основания и съмнения за наличие на неетични авторски практики. Цитиранията са съобразно изискванията.

6. Критични бележки, препоръки и въпроси

Дисертационният труд както и автореферата са написани на високо ниво. Докторантът познава добре методологията, успешно анализира и обобщава постигнатите резултати.

Считам, че трудът може да се прецизира още по отношение на: подобряване на техническото оформление, както и по-добър баланс между структурните части на изложението;

Прекалено много внимание е отделено на същността на социалната система, както и на историческото развитие на Ливан. На места, стр. 50 има прекалено много повествование, което не е присъщо за академичните изследвания и би могло да се избегне в бъдещи научни разработки. Има проблем с цитирането на някои страници, като на някои страници липсва такова или в посочен един литературен източник само. На места са използвани прекалено стари литературни източници, напр. Townsend 1970.

7. Заключение

Представения дисертационен труд е в пълно съответствие с изискванията за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ на ЗРАСРБ, Правилника за неговото приложение и Правилника за придобиване на научни степени във Варненския свободен университет „Черноризец Храбър“. Дисертационното изследване е добре оформен и задълбочен научен труд, съдържа актуални, значими и оригинални за теорията и практиката научно-приложни и приложни резултати и приноси по важна и актуална тема. Въпреки отправените забележки, смятам, че дисертационният труд е

завършен, което ми дава основание да декларирам своята изцяло положителна оценка за труда.

С убеденост предлагам на уважаемите членове на Научното жури да присъдят образователната и научна степен „доктор“ на Хани Джийн Мобайед по научната специалност „Организация и управление извън сферата на материалното производство“, професионално направление 3.7. „Администрация и управление“.

18.05.2023 г.

Изготвила рецензията,

доц. д-р Силвена Денчева